Vlaštofka

GENIUS LOCI
Scéna pražských alternativních divadel
ČTĚTE NA STRANĚ 2

HRDINA Z POVOLÁNÍ
Obdivuhodný příběh pákistánského chlapce
ČTĚTE NA STRANĚ 3

VZOR VZOR VZOR

Jsem ráda, že nežiji v zemi, kde v roce 2003 Putin podepsal zákon proti gay propagandě, který vedl k neetickému a nelidskému zacházení s lidmi, které přitahuje opačné pohlaví. Ačkoliv se s homofobií poměrně často setkávám i u nás. Přesto, že je už dávno dokázáno, že se nejedná o úchylku ani nemoc, ale je to zcela přirozený jev, který se v přírodě vyskytuje nejen mezi lidmi, ale i zvířaty. Různé druhy homosexuálního chování vědci odhalili u více než 1500 druhů. Jak jsem si spočítala, v mém širším okruhu známých, se kterými se čas od času stýkám, jsou přibližně 4% s homosexuální orientací, což přesně odpovídá statistickému zastoupení ve společnosti. A většina z nich se to nesnaží jakkoliv skrývat, naopak, nechají mě sdílet s nimi radost z nově pořízeného domečku za Prahou, zážitky a fotky z dovolené, nebo si se mnou povídají o svých vztazích, které prožívají stejně jako my heterosexuálové, a nebojí se projevovat si svou vzájemnou lásku na veřejnosti. Stejně tak bychom se ani my neměli bát mluvit o homosexualitě otevřeně, možná, že i to je právě jedna z cest, která nám pomůže ty bariéry překonat. A je to také jedno z poselství představení Small town boy, o kterém si můžete přečíst více v článku Báry Sedlákové na straně 2.
Barevné čtení přeje
Martina Feuersteinová

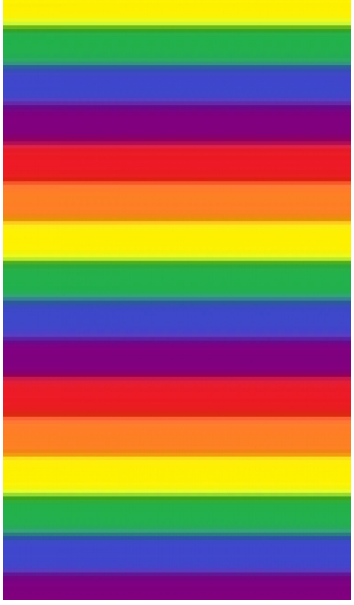

foto: spoonflower.com

Skleněné slzy

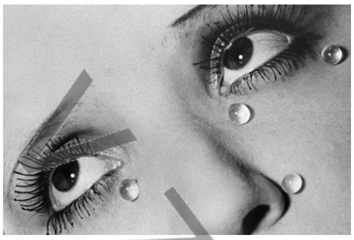

foto: Man Ray (1932)

"Dnešní lži jsou zítřejší pravdou. Jeden člověk může být za svůj život jak fotografem, tak malířem. Protože umění, umění nezná limitů." Toto jsou slova amerického fotografa Emmanuela Rudzitskyho, spíše ale známého jako Man Ray. A byl to právě on, kdo vnesl do světa papírových obrázků větší váhu a význam, než kdokoliv před ním. Pojďme tedy nakouknout do světa Američana, který si za svůj domov vybral Francii.

Roku 1980 se do obyčejné židovské rodiny narodil neobyčejný chlapec. Ačkoliv nešel ve šlépějích svých rodičů, plně ho podporovali. Vzhledem k sílícímu antisemitismu byla rodina přinucena změnit si příjmení na Ray. Emmanuel ho ještě spojil se svou přezdívkou z dětství, 'Manny'. A tak vznikl Man Ray, jak ho dnes známe. Ráda bych ale tento článek věnovala spíše jeho fotografickému dílu, než životu, nebo malbě. Fotografie je hlavně o čase, jak dlouho si dáme práci s přípravou objektu, jak dlouho musíme čekat, než najdeme ten vhodný moment na stisknutí spouště, a především, fotka nám čas zachytí. Život a smrt, ta doba než umřeme, se staly motivem v Man Rayových prvotinách. Kdy obvázal svému modelu smyčku kolem krku a na druhý konec provazu přidal budík. Zdá se to možná morbidní, ale nemůžeme tomu upřít jakousi poetičnost.

Mezi má oblíbená patří ale až jeho pozdější díla. První z nich je z roku 1924, v originále nese název Le Violon d'Ingres, což nám napovídá, že vzniklo až po jeho přesťehování do Francie, kterou si tolik oblíbil. A i když jste třeba o Man Rayovi nikdy neslyšeli, vsadím se, že jste tuto fotku viděli. Jedná se o akt pařížské múzy spousty umělců s přezdívkou Kiki. Jsou nám odhalena pouze její záda s houslovými výřezy na bederech, které se v pozdější úpravě fotografie zdají být na první pohled přidělané, jsou ale namalovány předem. Vlasy modelky jsou smotané ve vzorovaném turbanu a z jejích uší visí dlouhé náušnice. Póza a odhalenost zad vnáší do fotky trochu erotična, ale vše je ponecháno představivosti.

Druhou fotografií, která dala článku i svůj název, jsou Glass Tears z roku 1932. Přesné a nehybné, to by nejspíš dokonale vystihovalo toto dílo. Ať už to je ten způsob, jakým jsou řasy namalovány, nebo vyděšený výraz v dívčiných očích. Nutí nás to se zamyslet, kam se dívka dívá. Tento kousek vznikl krátce po rozchodu s jeho milenkou a byl jedním z děl, kterým se ji snažil zlomit. Co se ale může zdát nakonec naprosto šokující, nejedná se o živou dívku, ale plastovou figurínu. Man Ray totiž zbožňoval hrát si s tou hranicí mezi tím, co je pro lidské oko reálné, ale ve skutečnosti už není.

Ať vás už jeho styl zaujal, nebo ne, Man Ray byl jeden z nejlepších surrealistických fotografů vůbec, oblíben jak kritiky, tak nadšenci fotografie. Jeho fotky v sobě měly jakousi eleganci a neobvyklost, která se už nepodaří nikomu napodobit. Stal se nesmrtelným, protože jeho dílem se inspirují umělci dodnes. Protože on nefotil pouze přírodu, ale představivost.

autor článku:
BŘEZINOVÁ PETRA
třída 2.P

Sirotčinec slečny Peregrinové pro podivné děti

foto: www.databazeknih.cz

Od poslední recenze jsem přečetla dvě knihy, za což se musím pochválit, i když to není žádný přehnaně heroický výkon. První knihou, na kterou jsem sáhla, byl Sirotčinec slečny Peregrinové pro podivné děti (autor Ransom Riggs). Vybrala jsem si ji na základě filmu, na kterém jsme kdysi dávno byli se školou. Většinou podobné věci neříkám, ale musím přiznat, že se mi film líbil o něco víc. Příběh pojednává o chlapci jménem Jacob, který nemá mnoho kamarádů a žije naprosto obyčejný život, jediné, co v jeho životě není obyčejné, jsou příběhy jeho dědečka o podivných dětech a strašidelných stvořeních. Jednoho dne však dědeček zmizí a v ten moment se Jacobův život obrátí naruby. Čím jednoznačně kniha upoutá, je její originální příběh a neméně originální obálka. Bohužel podle mě není úplně využit potenciál příběhu, většina knihy tvoří "ta nezajímavá část" a akce je až na konci. První díl z trilogie ovšem krásně připravuje půdu pro ostatní díly, bohužel ale až moc, a to může odradit některé čtenáře, včetně mě, od akčnějších pokračování. Na recenzi druhé knihy se můžete těšit příště, ale zatím vám nebudu prozrazovat název.

autor článku:
EMA BARTALSKÁ
třída 3.M

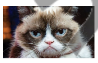

VZOR

GENIUS LOCI

foto: Přirození: A studio Rubín

Jste-li, jako já, vášniví milovníci divadla, upřímně doufám, že pro vás tento článek bude inspirací. Rozhodla jsem se v něm přiblížit některé pražské scény, o kterých možná nemáte ani ponětí, rozhodně si ale zaslouží vaši pozornost. Originální a v nejčistším slova smyslu alternativní prostory. "Neokoukaní", mladí, talentovaní umělci. Často kontroverzní repertoár od méně komerčních autorů. Lístky bez místenek. Vězte, že spojením toho všeho vznikne něco, co si každý musí pojmenovat sám, co ve vás ale zaručeně zanechá nebývale autentický zážitek.

Pro mě asi největším objevem a potěšením je A studio Rubín. Scéna nacházející se na Malostranském náměstí a mající kapacitu šedesát pět míst. Hraje se v podstatě ve sklepě. Není tu signál a někteří klaustrofobici by možná podotkli, že ani vzduch. Je to jako jiný svět. Diváci sedí tak blízko herců, že je občas těžké rozlišit, zda se hraje ještě na jevišti nebo už v hledišti. Zatím jsem měla možnost vidět zde tři inscenace. Všechny mě naprosto uchvátily. Zvrhlá Margaret s Lenkou Krobotovou, Václavem Neužilem a Tomášem Kobrem je přinejmenším nečekaná podívaná. Už samotné téma je poměrně šokující a kontroverzní. Společně se scénografickým zpracováním, hudbou a vynikajícími hereckými výkony vzniká počin, nad nímž budete po cestě domů z divadla určitě přemýšlet.

Dvě zbylé hry, Přirození a Moje malá úchylka, se vesměs neliší v tvůrčím týmu. Režie - Adéla Stodolová, herecký tým - Hana Vágnerová, Petr Vančura, Jan Cina účinkující v obou kouscích, v každém ještě doplněni neméně nadaným kolegou. Opět se jedná o bizarní podívanou. Moje malá úchylka připomíná Deset malých černoušků Agáthy Christie, v kombinaci s filmem ze sedmdesátých let Vražda na večeři. Prostá scéna kontrastující s lehce extravagantními kostýmy. Čtyři protagonisté, z nichž každý má své tajemství a znepokojivou úchylku. Porce černého humoru a parodie. Bolavá bránice a nadmíru spokojený divák.

Přirození, jejímž autorem je Petr Kolečko, obsahuje mimo herecké také několik pěveckých a tanečních (až akrobatických) čísel. Lék na homosexualitu se po úderu bleskem promění a vznikne látka se zcela jinými účinky. Ne každý je ale spokojen. Originální, bizarní s nadsázkou vyprávěný příběh jehož podtitul zní: "Zadek je tunel do duše.". Na konci se klaní čtyři fyzicky i psychicky vyčerpaní umělci a vy odcházíte z divadla, zatímco vám v hlavě zní píseň "I Want To Break Free" od skupiny Queen. Ať žije Rubín!

Divadlo Letí. Nezávislé divadlo, které má za cíl mimo jiné propagovat současnou dramatiku, podporovat nově vzniklé texty a podněcovat diskuze na téma "současná společnost". Stačilo mi vidět jedno představení a musím říct, že se jim tohle všechno daří.

Inscenace s názvem Small Town Boy je asi nejkontroverznější a nejotevřenější hra, jakou jsem kdy v divadle viděla. Název odkazuje k písni Small Town Boy skupiny Bronski Beat. Stejně jako ve skladbě z osmdesátých let, i zde se setkáváme s tématem homosexuality a společnosti, která na ni nějakým způsobem nahlíží. Hra se ale zaobírá i dalšími, neméně aktuálními, tématy: problémy dnešních mladých lidí s hledáním partnera a přátel či vnitřní prázdnoty, kterou přináší svět technologií a sociálních sítí. Erika Stárková, Tomáš Kobr, Jiří Böhm i Jan Grundman hrají, zpívají i tančí s obrovským nasazením, díky čemuž jste okamžitě vtaženi do děje a nadechnete se až při děkovačce. Čím je ale Small Town Boy skutečně výjimečný, to je síla, kterou vás zasáhne. Už v průběhu hry si mezi výbuchy smíchu uvědomujete, jak moc ožehavé téma homosexualita stále ještě je. A to i přes vesměs svobodný a demokratický svět. Ještě dlouho ve vás pak rezonuje zejména monolog Jiřího Böhma, který shrnuje různé pohledy na homosexualitu napříč světem.

Nakonec se ještě zmíním o inscenaci Čechov vs. Tolstoj aneb Manželská zkouška od divadelního souboru 3D company. Jejich domovskou scénou je Žižkovské divadlo Járy Cimrmana. A abychom opět vyzdvihli alternativní rys - jako divák sedíte na zadní části jeviště, zatímco na forbíně a v hledišti se hraje. Děj prozrazovat nebudu, jelikož částečně vyplývá z názvu. Pokud bych ale měla vyzdvihnout jeden konkrétní moment, scéna plavání a potápění v jezeře se skoky do vody je skutečným hereckým koncertem Jiřího Böhma.

Tolik tedy k divadelním zákoutím Prahy. Pokud bych tímto článkem "nalákala" do divadla byť jen jediného člověka, považuji to za úspěch. DIVADLU ZDAR (a komorním scénám zvlášť)!

autor článku:
BARBORA SEDLÁKOVÁ

Divadelní pohled za sametovou revolucí

Za poslední dobu jsem zhlédla velké množství divadelních představení. Už jsem ani nedoufala v takové představení, u kterého by mě mrzelo, že netrvá alespoň dvě a půl hodiny. A tak jsem se jedno úterý vydala do divadla v Řeznické, aniž bych tušila, jak silný zážitek to bude.

foto: divadelni-noviny.cz

Patřím jednoznačně do skupiny lidí, která si nečte recenze, nečte se obsahy filmů nebo představení, prostě nic…

Hra nesla název Sametová noc, takže jsem něco málo mohla tušit.

Špatně se mi hledají slova.

Ze začátku bylo představení vtipné a pak vygradovalo do neuvěřitelných rozměrů. Ocitáme se v noci, kdy se láme režim. Odpoledne toho dne studenti vyrážejí na Národní třídu a hodlají se zbavit komunistického režimu. Nacházíme se v domě zarytého komunisty, jeho snad ještě horlivější ženy a na scénu přichází i jeho milenka, která byla dnes odpoledne protestovat, a jeho kolega, který jenom vyčkává, kdo vyhraje, aby si mohl vybrat, na kterou stranu se připojí. V průběhu noci na sebe čtveřice různě vytahuje špínu a dojde k mnoha zvratům, které dovrší zpráva, že starý režim padá a rázem je během noci všechno jinak.

Představení mě naprosto dostalo atmosférou. Měla jsem husí kůži a to je nutno podotknout, že jsem byla pravděpodobně jediná v sále, která se do režimu nenarodila. Neumím si představit, o kolik silnější zážitek to musel být pro lidi, kteří byli přímo u toho.

Samozřejmě, takovéto představení, takovéto téma vyvolá v člověku množství otázek. Proč stále velké procento lidí tvrdí, že za komunistů bylo líp? Proč se nemluví o věcech, které režim působil obyčejným lidem? Proč se tahle část našich dějin v dějepise většinou odbývá nebo úplně přeskakuje? Proč se někteří lidé chovají tak, jako by to tady chtěli znovu? Proč se nepoučíme?

Na závěr bych uchopila představení tak nějak z globálu. Herecké výkony byly naprosto excelentní, vážně mě mrzelo, že není představení delší.

Celkově je to podle mě něco, na co bychom měli povinně chodit v rámci hodin dějepisu, protože je to nedávná historie, která nás ovlivnila, ovlivnila naše rodiče a je podávaná s respektem, v úctě a zároveň neuvěřitelně poutavě a vtipně.

autor článku:
KAROLÍNA HEDLOVÁ
třída 2.P

VZOR

Něco málo ze života

Nikdy mě nenapadlo přemýšlet nad tím, jakými hloupostmi se člověk dokáže zabývat. A brát je vážně. Vážněji, než by měl. Přitom je to většinou naprosto zbytečné. A proč? Protože obvykle jde o něco, co vůbec není důležité. Jenže v tu chvíli nám to důležité připadá.

Já vím. Znám to moc dobře. Obvykle mám totiž ve zvyku všechno řešit až extrémně. Ale mám takový dojem, že teď se všechno změní. Stalo se totiž něco, co změnilo můj pohled na hodně věcí, o kterých jsem si myslela, že na nich "stojí svět". Určitě je spousta věcí, na kterých vám záleží, ale věřte mi, budete je řešit jen tehdy, kdy budete zdravé a normálně fungující bytosti.
Jo, byl to fakt parádní den. Sluníčko, ve škole pohodička, nálada v oblacích. Tak si večer spokojeně vykračuji na trénink, usmívám se na všechny ty cizí lidi na ulici, těším se...
V tělocvičně je veselo, smějeme se a skáčeme, pak se zase smějeme, skáčeme. Takhle to šlo pořád dokola. Postavím se na svoje místečko na rozběhovém koberci, nadechnu se, udělám svůj obvyklý specifický "předtrampolínový" poskok a běžím. Skočím na trampolínu, vyletím do správné výšky a udělám obrat. Jenže když dopadnu, něco je špatně... Nějak se mi otočilo koleno nebo co? A taky v něm jakoby luplo... Tohle mi proletělo hlavou jako první. Ale vypadlo ze mě: "Teď se mi ASI něco stalo s kolenem." Asi. Nechtěla jsem tomu věřit. Nebo si to spíš přiznat. Já mám přece kolena v pohodě. A taky nemívám úrazy. Omyl. Ani já nejsem výjimka. Sice jsem vstala a dojela domů, ale druhý den jsem zavřela nohu do ortézy a do rukou vzala berle. Na to do háje nemám čas, hojit koleno. Potřebuji závodit. A tohle je jediné, co teď řeším. Závody jsou jedna věc. Ta druhá pak to, abych vůbec mohla dál naplno cvičit. Pořád totiž nevím, co přesně se mi stalo a jak moc to moje koleno, které už toho tolik odskákalo a vyhrálo, odneslo. Tahle nejistota je příšerná.
A věřte mi, že teď mě vážně nezajímá, že nemám v sobotu odpoledne co dělat, protože nikdo z kamarádů nemá čas, že mě štve, jak moc máme úkolů nebo že mě "vytočil" ten a onen, protože to a tamto.
Na nic z toho teď nemyslím. Uvědomila jsem si totiž, že abych mohla dělat všechno, co mám ráda, potřebuji být hlavně zdravá a v pohodě. Teď pajdám jako Joffrey de Peyrac a ptám se, proč se to muselo stát zrovna teď a zrovna mně. Asi proto, že tohle se nehodí nikdy a nikomu, jenže skoro každý si tu smůlu někdy vybere. Tak to prostě je.
A "jádro pudla"?
Zjistila jsem, co má pro mě tu největší cenu a doufám, že až to skončí a zase budu hopkat jako laňka (a já doufám, že fakt brzy budu), bude se mi po světě chodit lehčeji. Vím totiž, že spoustu věcí můžu s klidnou duší hodit za hlavu, protože proti tomu, co mě doopravdy těší, to nemá zas až tak velkou cenu, aby stálo za to se kvůli tomu trápit.

autor článku:
JOHANA VENDLOVÁ
třída 3.M

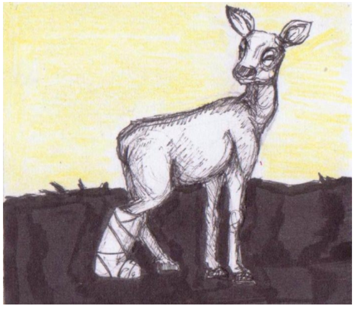

ilustrace: Magdaléna Rajchlová

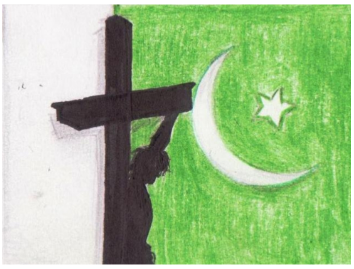

ilustrace: Magdaléna Rajchlová

ilustrace: Magdaléna Rajchlová

Hrdinové z povolání

Byli byste schopni zahodit svoje každodenní zvyklosti, věci, na které jste jistým způsobem napojeni, jako chození s partou do kina na nové Piráty z Karibiků nebo teplo vaší deky v 6 ráno, kdy je třeba vstávat do školy, ale venku zase lije, a to má být jaro ? To vás zas přivádí k tomu, že si budík pořád odkládáte o dalších 10 minut, a doufáte, že do té doby třeba někdo založí oheň v podzemí školy, nebo bude státní mobilizace. Jsme strašní mučedníci naší doby, to teda. Co kdyby ale to všechno najednou se stalo nějakou nedosažitelnou říší divů, o které sníte, právě když v nějaké ponuré, polorozpadlé továrně s nohou uvázanou na řetězu došíváte další koberec ? A to jste měli zrovna nastoupit do školky.

foto: es.paperblog.com

Iqbal Masih se narodil v roce 1983 v ubohé čtvrti pákistánského města Muridke. Brzy poté, co se malý chlapec narodil, se jeho otec kvůli špatné finanční situaci rozhodl opustit rodinu. Rychle na to přišly další nesnáze. Iqbalova matka si půjčila peníze od místního ředitele továrny na výrobu koberců, jelikož potřebovala peníze na úhradu svatby svého staršího syna. Rodina Masihů byla bohužel tak zadlužena, že stará paní Masihová musela napsat dluh na Iqbalovo jméno. Z toho důvodu, že nebyla schopna vrátit po dobu 2 let peníze zpět, chlapec byl ve věku 4 let vzat do otročiny v továrně koberců.
Cesta do práce hned o svítání, 14-ti hodinová denní směna, tělesné tresty a slovní urážky pokaždé, když malý Masih zpomalil práci, omezování přísunu jídla... 8 let nemilosrdné šichty v podmínkách, ve kterých se ze zdravých rozdováděných dětí stávaly kostry o drobných rozměrech. Tato postupná tyranie začala malého kluka v 10 letech motivovat k útěku, který nakonec neměl zdárného cíle, jelikož byl překažen zkorumpovanou policií, která byla ochotná přijmout od překupníků náhradu za vrácení chlapce zpátky do továrny.
Spása přišla po dalších 2 letech. Nějakým způsobem se klukovi podařilo dostat se na oslavy Svazu Zedníků, kde se dozvěděl o svých občanských právech a o tom, že vláda zrušila otrockou dětskou práci v celém státě a proplatila dluhy firmám, tak aby se děti mohly vrátit do svých domovů. Jak to ale na světě chodí, ve skutečnosti byla tato změna v ústavě jen stínem reality a nebyla právně plněna. Iqbal na oslavách pronesl svou řeč na téma svých zkušeností s krutostí systému, a tak zanedlouho z iniciativy ostatních osob byl vysvobozen z otrocké práce.

Iqbal se později aktivně účastnil anti-otrockého odboje a na veřejných setkáních v rámci dané tématiky svým příběhem přiměl společnost k aktivnímu angažování se v pomoci dětem v nevoli.
Sám 12 letý kluk objížděl továrny s podobnou problematikou a nabádal děti k útěku. A takto se mu podařilo, s pomocí různých organizací, osvobodit 3000 dětí, které svůj brzký život zasvětily nemilosrdné práci v područí tyranie otrokářů.
Vše začínalo nabírat obrátek... Bohužel v roce 1995 na palmovou neděli byl Iqbal zastřelen, když se na kole vracel domů ze mše, členem tzv. kobercové mafie. 12 letý kluk, který jedním příběhem a velikou dávkou pokory dokázal obrátit společnost naruby.

autor článku:
JULIA PÁTÁ
třída I.P

foto: Katarina Kadijevic, třída IV.E

foto: Katarina Kadijevic, třída IV.E

foto: Emílie Fousová, Vyšehrad

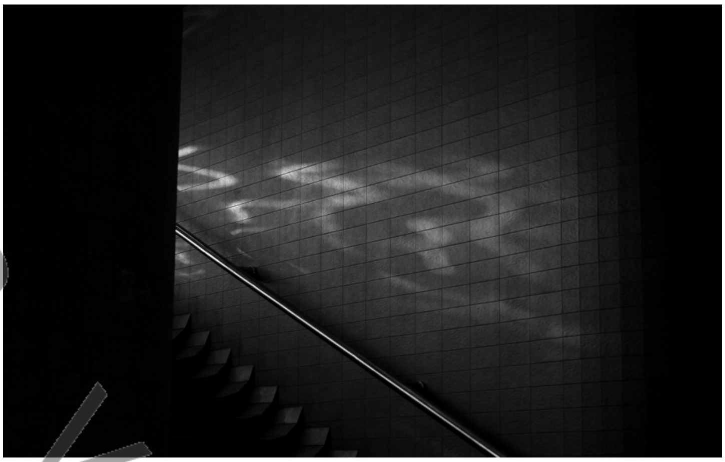

foto: Emílie Fousová, Hlavní nádraží

Seasalt chocolate & salted caramel cookies

Někdy život zhořkne tak, že ho nejde úplně osladit. Ale přisladit jde vždycky. Jsou chvíle, kdy máte pocit, že vám nepomůže nikdo a nic. A když to tak cítíte, asi máte pravdu. Nebudu se snažit někoho přesvědčovat o tom, že ho z totálního dna vytáhne kdovíco, protože sama vím, že to fakt není pravda. Ve většině situací si totiž stejně nakonec musíme poradit sami. I kdyby si někdo nejvíc ze všeho přál, aby ten boj mohl vybojovat za nás, tak to nejde. Stejně tak nemůžeme my bojovat za někoho jiného. Ale můžeme si pomáhat. Můžeme si dělat radost. A je hrozně fajn, když máme někoho, kdo na nás myslí a chce nás potěšit. No a stejně fajn je, když si tu radost dokážeme udělat i sami sobě. Mě třeba těší, když jsou šťastní ostatní díky něčemu, co je moje práce. No a kdo by neměl rád jídlo, že? A hlavně sladkosti.

Takže peču. Teď navíc nemůžu dělat to, co v životě potřebuji úplně ze všeho nejvíc. Totiž cvičit, závodit, chodit jen tak sama hodiny venku a snít si, malovat a do detailů vykreslovat svoje sny… No a pečení mi pomůže aspoň na chvíli zapomenout na všechno, co mě trápí. A ta největší odměna přijde potom, když vidím, jak všem chutná. Tak taky na chvíli na všechno zapomeňte, ať už je vám ouvej, anebo hej, něco dobrého bodne vždycky. Každému.

foto: Johana Vendlová

Potřebujeme:
⧫150 g změklého másla
⧫100 g třtinového cukru
⧫1 balení cukru s pravou vanilkou (ne vanilinový)
⧫špetka soli
⧫1 vejce
⧫200 g hladké mouky
⧫1/2 lžičky jedlé sody nebo prášku do pečiva
⧫špetka soli
⧫100 g hořké čokolády s mořskou solí
⧫zdobicí kuličky ze slaného karamelu

Postup:
1) Máslo utřeme s cukrem a špetkou soli do pěny.
2) Přidáme vejce a zapracujeme.
3) Mouku smícháme se sodou/práškem do pečiva a po lžících přidáváme ke směsi, dokud nevznikne těsto.
4) Čokoládu nasekáme na kousky a vmícháme do těsta.
5) Na plech vyložený pečicím papírem tvoříme lžící malé hromádky. Necháváme okolo nich dostatečný prostor, protože v teple se roztečou do placiček.
6) Na každou sušenku přidáme kuličky slaného karamelu a pečeme v troubě předehřáté na 190 stupňů do zlato hněda (cca 15 minut).

autor článku:
JOHANA VENDLOVÁ
třída 3.M

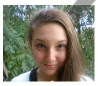

VZOR VZOR VZOR
www.schoolpressclub.com